

OTSUS

02.01.2025 nr 9-7/24-0332/253

Tegevuslubade andmisest keeldumise otsus

Comsign Europe OÜ (registrikood 16721581) esitas Riigi Infosüsteemi Ametile (edaspidi RIA) 10.10.2024 kolm taotlust kvalifitseeritud usaldusteenuste osutamise tegevuslubade väljastamiseks:

- kvalifitseeritud e-allkirja sertifikaatide väljastamise teenuse osutamiseks
- kvalifitseeritud e-templi sertifikaatide väljastamise teenuse osutamiseks
- kvalifitseeritud veebisaidi autentimise sertifikaatide väljastamise teenuse osutamiseks

Taotlustele oli lisatud muude dokumentide hulgas vastavushindamisasutuse LSTI SAS vastavushindamise aruanne nr LSTI #1626-248_V1.0 bis kuupäevaga 21.08.2024 (menetluse käigus viimane esitatud versioon LSTI #1626-248_V1.1 bis kuupäevaga 19.12.2024).

RIA, tutvunud kõikide esitatud dokumentidega, tuvastas vastavushindamise aruandes alljärgnevat:

- 1) Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EL) nr 910/2014 (eIDAS) (muudetud Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrusega (EL) 2024/1183 (eIDAS 2.0)) artikkel 32 (1) f sätestab kvalifitseeritud e-allkirjale nõude, et see peab olema antud kvalifitseeritud e-allkirja andmise vahendiga. Kvalifitseeritud e-allkirja andmise vahendid tuleb sertifitseerida kooskõlas eIDAS/eIDAS 2.0 määruse artiklis 30 sätestatule.

Vastavalt eIDAS/eIDAS 2.0 määruse artiklile 31 (1) edastavad liikmesriigid komisjonile põhjendamatu viivitusega ja mitte hiljem kui üks kuu pärast sertifitseerimise lõpuleviimist teabe selliste kvalifitseeritud e-allkirja andmise vahendite kohta, mille on sertifitseerinud artikli 30 lõikes 1 osutatud asutused. Artikli 31 (2) alusel koostab komisjon saadud teabe põhjal sertifitseeritud kvalifitseeritud e-allkirja andmise vahendite nimekirja, haldab seda ja avaldab selle¹.

19.12.2024 esitatud vastavushindamise aruanne (viimane versioon ehk V1.1) viitab lk 18 e-allkirja andmise vahenditele, mida ei ole loetletud komisjoni poolt hallatavas nimekirjas. 10.10.2024 RIA-le esitatud vastavushindamise aruandes (V1.0) oli samu e-allkirja andmise vahendeid mainitud ka lk 4. Peale RIA vastavat teavitust muutis lühikese aja jooksul vastavushindamisasutus aruandes viidatud e-allkirja andmise vahendite nimekirja, kuid samas vastavushindamise aruande versioonis edaspidiselt muudetud e-allkirja andmise vahendeid teenuste osutamise kirjeldustes ei mainita ega käsitleta. Seega esineb

¹ <https://eidas.ec.europa.eu/efda/browse/notification/qscd-sscd>

vastavushindamise aruandes esitatud andmetes olulisi ebakõlasid.

Lisaks mainib vastavushindamise aruanne (V1.1) lk 98 moodulis SDP-6.5.1-02 järgmist: „There is no evidence that the products used for the certificates issued under the QCP-n-qscd policy are certified QSCD.”

Kokkuvõttes ei ole RIA-le esitatud andmeid, mis kinnitaksid, et on täidetud eIDAS/eIDAS 2.0 määruse artiklis 32 (1) f kvalifitseeritud e-allkirjale sätestatud nõue, mis kohustab kvalifitseeritud e-allkirja sertifikaatide väljastamise teenust teostama kvalifitseeritud e-allkirja andmise vahendiga.

- 2) Majandus- ja taristuministri 26.10.2016 määrus nr 64 „Usaldusteenuse osutaja ja usaldusteenuse vastavushindamise kord“ sätestab § 3 lg 2 punktis 7 vastavushindamise aruandele nõude, et see peab sisaldama põhjendatud järelduse usaldusteenuse ja selle osutaja vastavusest või mittevastavusest e-identimise ja e-tehingute usaldusteenuse seaduse (edaspidi EUTS) § 5 lõikes 1 sätestatud nõuetele.

EUTS § 5 lg 1 sätestab kvalifitseeritud usaldusteenuse osutajale ja usaldusteenusele nõude vastata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 910/2014 ning EUTS-is sätestatud nõuetele ning usaldusteenust kirjeldavatele avalikult heakskiidetud ja kättesaadavatele spetsifikatsioonidele.

10.10.2024 esitatud vastavushindamise aruandes (V1.0) puudusid põhjendatud järeldused nii eIDAS määruse, kui ka EUTS nõuetele vastavuse osas. Peale RIA vastavat teavitust lisas lühikese aja jooksul vastavushindamisasutus viite eIDAS nõuetele vastavuse kohta (V1.1 lk 4) moodulisse 4.2 märkusena „Auditor’s comments on the TSP level of compliance” alapealkirja alla. Samas moodulis “4. Fulfilment of the requirements” (lk 3) mainitakse ainult ETSI standardeid, kuid ei käsitleta vastavust eIDAS nõuetele laiemalt. **Lisaks puudub aruandes endiselt põhjendatud järeldus EUTS nõuetele vastavuse osas.**

- 3) Tulenevalt EUTS § 8 punktist 2 annab pädev asutus (ehk RIA) loa, kui taotleja on läbinud eIDAS/eIDAS 2.0 määruses artiklis 20 nimetatud vastavushindamise.

eIDAS 2.0 määrus art. 20 (1) sätestab kohustuse vastavushindamisasutusele auditeerida ning kinnitada, et kvalifitseeritud usaldusteenuse osutajad ja nende osutatavad kvalifitseeritud usaldusteenused vastavad eIDAS määruses ja direktiivi (EL) 2022/2555 (NIS2 direktiiv) artiklis 21 sätestatud nõuetele. **Vastav kinnitus NIS2 direktiivi nõuete osas esitatud vastavushindamise aruandes puudub, seega ei ole vastavushindamine läbi viidud kooskõlas eIDAS art. 20 (1) ning EUTS § 8 punktiga 2.**

Esitatud vastavushindamise aruandes on suurel hulgal ka muid vasturääkivusi. Muuhulgas on mitmel korral mainitud, et ettevõtte allub Iisraeli seadusandlusele (vt moodulid REQ-7.9-07, REQ-7.13-01). Puuduvad viited selle kohta, et vastavushindamisasutus on auditeerinud spetsiifiliselt Eesti ettevõttega (Comsign Europe OÜ) seotud protsesse, nt kontrollinud asjakohaste kirjalike lepingute (SLA) olemasolu Eesti ja Iisraeli ettevõtete vahel.

RIA, olles kontrollinud EUTS §-s 7 ja 8 sätestatud tingimuste täitmist, vaadanud läbi vastavushindamise aruande ja selles audiitorite poolt viidatud märkused ning juhindudes EUTS §-st 2, kooskõlas haldusmenetluse seaduse § 4 lõikega 1:

otsustab keelduda tegevuslubade väljastamisest Comsign Europe OÜ-le (registrikood 16721581).

11.12.2024 edastas RIA Comsing Europe OÜ-le teavituse eelseisvast tegevuslubade andmisest keeldumise otsusest ning andis võimaluse oma arvamuse ja vastuväidete esitamiseks (kiri nr 9-7/24-0332/241967 „Notification of Impending Refusal of Activity Permits and Granting a Possibility to Provide an Opinion and Objections“). Comsign Europe OÜ vastas RIA-le e-kirja teel 22.12.2024, esitades uue (V1.1) vastavushindamise aruande. Uues aruanderversioonis tehtud muudatused on eelnevalt käsitletud käesolevas otsuses. RIA seisukohal ei ole tehtud muudatused piisavad, et tegevusload väljastada ning vajalik on läbi viia uus vastavushindamine.

Isikul, kes leiab, et otsusega rikutakse tema õigusi, on 30 kalendripäeva jooksul arvates sellise asjaolu teadasaamisest õigus esitada vaie Riigi Infosüsteemi Ameti peadirektorile (Pärnu mnt 139a, 15169 Tallinn, e-post info@ria.ee) haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebus Tallinna Halduskohtusse (Tallinna Kohtumaja, Pärnu mnt 7, 15082 Tallinn, e-post talhk.menetlus@kohus.ee) halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Taavi Ploompuu
peadirektori asetäitja riigi infosüsteemi alal
peadirektori ülesannetes